

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **P. K.**

skazanego za czyn z art. 291 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 12 maja 2026 r.,

zażalenia obrońcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi

z 11 czerwca 2025 r., sygn. akt V Ka 21/25, o odmowie przywrócenia terminu do

złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu

Okręgowego w Łodzi z 3 kwietnia 2025 r., sygn. akt V Ka 21/25,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi
Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 11 czerwca 2025 roku, sygn. V Ka 21/25, Sąd Okręgowy w Łodzi nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego P. K. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 3 kwietnia 2025 roku wydanego w sprawie o sygn. V Ka 21/25.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł obrońca, zarzucając naruszenie art. 126 § 1 k.p.k. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że niedotrzymanie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku nastąpiło z przyczyn leżących wyłącznie po stronie skazanego, podczas gdy przedstawiony we wniosku stan faktyczny wskazywał na zaistnienie przyczyn niezależnych od skazanego, tj. niepoinformowanie go o wydanym wyroku przez obrońcę z urzędu oraz brak jakiegokolwiek zawiadomienia ze strony sądu o rozpoznaniu sprawy w jego nieobecności. Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i przywrócenie skazanemu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 3 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wywiedzione zażalenie doprowadziło w ramach podjętej kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia do jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Nastąpiło to jednak na skutek okoliczności dostrzeżonych przez Sąd Najwyższy z urzędu, albowiem podnoszona w środku odwoławczym argumentacja nie artykułowała kluczowych okoliczności zaistniałych na przedpolu merytorycznego rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zobowiązany był bowiem z urzędu uwzględnić fakt, iż zaskarżone postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku zostało wydane przez sędziego, który uczestniczył w jego wydaniu. Tymczasem art. 40 § 3 k.p.k. stanowi, że sędzia, który brał udział m. in. w wydaniu orzeczenia zaskarżonego w trybie kasacji, nie może orzekać co do tej kasacji. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i literaturze ukształtował się zaś trafny pogląd, że zawarte w art. 40 § 3 k.p.k. pojęcie „orzekania co do kasacji” odnosi się nie tylko do rozstrzygania w przedmiocie merytorycznej zasadności tego nadzwyczajnego środka odwoławczego, ale też do orzekania w kwestiach okołokasacyjnych, w tym takich, które choćby tylko „blokuja” dostęp do niego. Takim „orzekaniem co do kasacji” jest zatem również orzekanie w przedmiocie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku sądu odwoławczego z uzasadnieniem (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 29 stycznia 2014 r., IV KZ 1/14; z 17 stycznia 2017 r., II KZ 48/16; z 29 stycznia 2019

r., IV KZ 1/19; z 1 grudnia 2020 r., V KZ 63/20; z 30 października 2023 r., II KZ 55/23; z 23 grudnia 2023 r., II KZ 65/23).

W niniejszej sprawie w składzie sądu, który wydał zaskarżone postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie pisemnego uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego zasiadał sędzia J.P., który brał udział w wydaniu przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 3 kwietnia 2025 r. wyroku w sprawie o sygn. akt V Ka 21/25.

Stwierdzenie tej okoliczności przesądza więc o zaistnieniu bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k. (*iudex inhabilis*), co obliguje Sąd Najwyższy do uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi niezależnie od podniesionych w zażaleniu zarzutów i wpływu stwierdzonego uchybienia na treść orzeczenia.

Procedując ponownie sąd ten rozpozna raz jeszcze wniosek obrońcy P. K. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku w sprawie o sygn. V Ka 21/25 w prawidłowo ukształtowanym składzie.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[J.J.]

[a.ł.]

Adam Roch